

INSCHRYVINGSPRYS

Voorop betaeld van vier tot vier maanden.

Voor de Stad. fr. 1-30
Voor den buiten. " 1-75
Voor 't vreemde. " 2-25
Per maand voor de stad alleen. " 0-58

HET WERKVERBOND

BEKENDMAKINGEN

De bekendmakingen betalen 10 centimen den drukregel. Gewoone voorwaarden voor de Notarissen, Ambtenaren, enz.

Prys van een nummer 10 Centimen.

Volksblad voor Handel en Nyverheid, Stielen en Ambachten.

VERSCHYNT EEN MAEL IN DE WEEK: DE ZATERDAG.

Brieven, Bekendmakingen en alle hoegenaemde Artikels ten langsten Donderdag noon, vragtury toe te zenden: in den Estaminet den PRÉ-AUX-CLERCS, by het Groot-Vleeschhuis, 24, te Gent. — Men kan zich Abonneren op bovengemeld adres en op alle Postbureelen.

YZERENWEGEN. — VERTREKUREN.

NOVEMBER 1861.

De Konvoijen met een * geteekend, zyn Expresstreinen van eerste klas, degene met ** van eerste en tweede klas.

Brussel, langs Mechelen.	5-00	8-55**
Brussel, langs Denderleeuw.	7-00	11-50
Mechelen, Antwerpen.	5-00	8-55** 11-50
Lier.	5-00	2-20
Dendermonde.	5-00	7-00
Aelst.	7-00	11-50
	2-20	5-00 7-40

Lokeren.	5-00	7-00	11-50	5-00
Nin., Geraardsh. Less., Aeth.	7-00	1-25	langs Doornik.	5-00
Brugge, Oostende.	6-15	9-15	1-50	5-05* 7-00
Kortryk, Moskr., doorn., Ryss.	6-00	9-20	1-25	5-10 7-10
donai, Atrecht, Amiens, Parys.	6-00	9-20*	1-25**	5-10
Kales.	6-00*	9-20	1-25	7-10*
Bergen, Quievrain.	7-00	1-25	langs doornik.	5-00
Manage, Charleroi, Namen.	7-00	1-25	langs doornik.	5-00
Leuven, Thienen, Luik, Verv.	5-00	8-55*	11-50	2-20 5-00
Landen.	5-00	8-55*	11-50	2-20
Keulen, Aken.	5-00	8-55*	11-45	Aken 7-40*
Gladb., duss., Cref. Ruhrort.	8-35*			

LAND VAN WAES.

Van Gent naer Antwerpen.	6-20	9-00**	10-20	2-45**	5-30
Van Antwerpen naer Gent.	6-50	8-30**	10-50	3-0**	6-00

EELCLOO.

Van Gent naer Eelcloo.	8-35	2-50	8-00
Van Eelcloo naer Gent.	7-00	12-15	5-00

VAN GENT, LANGSAUDENAERDE, OP SAINT GHISLAIN.

Van Gent, langs Audenaerde, naer St. Ghislain.	6-25	9-30	1-53	7-40
Van St. Ghislain, langs Audenaerde, naer Gent.	5-20	7-00	11-00	3-50

STAETKUNDIG OVERZIGT DER WEEK.

Aenstaenden dinsdag zal de Zitting der Wetgevende Kamers geopend worden door den Koning, die eene Troonrede zal uitspreken, uit dewelke men zal vernemen, welke groote maetregels en nieuwe wetten het Ministerie voornemens is aen de beraedslaging der Volksvertegenwoordigers te onderwerpen.

Het eenigste belangryke binneulandsche nieuws der week is dat de belgische regering eenen nieuwen gezant benoemd heeft by het Hof van Turyn. Sommige dagbladen leiden hieruit af, dat onze Koning den piemontezer Vorst Victor-Emmanuel erkend heeft als Koning van Italie; andere bladen bestyden deze bewering.

De volgende week zal ongetwyfeld veel ruimer stoffe opleveren voor het staetkundige overzigt van ons eigen land.

EEN NIEUWE ANNEKIE-TOER VAN L. NAPOLEON.

Overal was men verwonderd dat de fransche Keizer zoo lang gerust had, zonder een nieuwen oorlog of eene nieuwe inlyfing van een anderma's land op het tapyt te brengen. De fransche soldaten hebben nu geheel onverwachts, een onzydige stukje gronds bezet, op de grenzen van Frankryk en Zwitserland gelegen, en welk in 't jaar 1815 by wettig verdrag aen het Zwitsersehe kanton Waadland verkocht was.

Dat kleine onzydige grondgebied draegt den naam van Dappendal.

De *Moniteur universel* kondigt officieel aen, dat de overeenkomst by dewelke Frankryk, Engeland en Spanje verklaren hunne strydmagt te vereenigen, ten einde door gemeenschappelyke werking van Mexiko de voldoening, aen hunne grieven verschuld, te bekomen, den 31 oktober laest, te Londen onderteekend is geworden.

Naer men van goederhand verzekert, zal Engeland 800, Frankryk 2,500 soldaten en eenig gescht leveren; Spanje geeft een landings-korps van 5,000 manschappen, aengzien het de meest belanghebbende mogendheid, en tevens de naestby gelegen is, door hare bezittingen in de Havana, toekomend tooncel der krygs-bedryven.

De gewapende tussenkomst der drie Mogendheden in Mexiko mag derhalve beschouwd worden voor eenig doelwit te hebben de herstelling van hare grieven. Frankryk en Engeland hebben vooraf reklamen van geld aen Mexiko te doen, en te protesteren tegen het dekreet van den 23 augusty dezys jaers, by 't welk een regt van een ten honderd geheven wordt op alle fortuinen, de som van tien duizend francs in kapitaal te boven gaende. Frankryk heeft ook nog voldoening te eischen voor den aanslag, gepleegd op zynen zaekgelastigde, den heer Dubois de Saligny.

Engeland beklagt zich min over het gestolen geld, uit Vera-Cruz naer Londen gestuurd ter betaling der interesten

van de mexikaensche landsschuld, dan over de mishandeling der britsche en andere vreemde kooplieden op dat eiland. Engeland eischt nogtans de bybetaling der achterstallige renten. De huidige mexikaensche president Juarez heeft geene schuld aen die niet uitbetaling der verschenen interesten, doch hy zal zich aen dien eisch moeten onderwerpe.

Juarez, die onlangs nog een vryzinnig handels-verdrag met Belgie heeft gesloten, in hetwelk ook de religie-vryheid voor de in Mexiko verblyvende Belgen gewarborgd wordt, geeft zich overigens alle moeite om de financiën der republiek op beteren voet te brengen, door de bezuiniging; ook bevordert hy uit alle magt den vryhandel.

Spanje beweert diep gekrenkt te zyn door Mexiko, ten gevolge van menigvuldige moorderyen op Spanjaerds aldaer gepleegd, zonder dat het mexikaensche Staetsbestuur er in toegestemd hebben, de moordenaers te vervolgen.

Die gewapende bemoeijing zal voor uitwerksel hebben de Europeanen, op Mexiko gevestigd, gerust te stellen tegen de willekeurige behandelingen, dewelke zy sinds een twintigtal jaren ondergaen hebben.

In Italie, vooral in Napels, blyft de toestand zeer bedroevend.

De piemontezer hoofd-minister Ricasoli, van langs zoo meer ontmoedigd door de hinderpalen tegen de oplossing van het romeinsche vraagstuk, denkt er meer dan ooit aen, zynen zwaren bestuurlast op andere schouders te leggen. Hy wacht de terugkomst van den heer Ratazzi uit Parys af, om een beslissend besluit te nemen. Zyne beruchte diplomatische briefwisseling over het romeinsche vraagstuk wordt als zyn politiek testament beschouwd.

In afwachting heeft Ricasoli een harden stryd te voeren tegen het plan van aenval op Venetie, vooruit gezet door de hongarsche emigratie en ondersteund door de partygangers van Mazzini en Garibaldi, dit wil zeggen: door de republikanen.

De eerste minister van Victor-Emmanuel is van oordeel dat het plan van Kossuth ten voordeele van Oostenryk zou keeren, door aen dit land de gelegenheid te geven tot het voeren eens oorlogs, voor denwelke het huidige Italie nog geenszins genoegzaam voorbereid is.

Ricasoli houdt staende, dat men te Rome den sleutel van Venetie zal vinden, doch in dit laatste gewest geenszins dien van Rome, en dat Italie den stryd tegen Oostenryk, voor 't bezit van Venetie, niet kan volhouden.

De half-officiele turner *Opinione* beveelt derhalve het geduld aen, met de volharding op den ingeslagen weg, en verklaert dat het oordeel des ministers geheel en al gelykvormig is met de raedgevingen door het kabinet der Tuileries de italiaensche regering toegezonden.

De nieuwsbladen van heden ochtend kondigen aen dat de luitenant-veldmaerschalk graef Pallfy en graef Van Forgach benoemd zyn tot goeverneurs van Hongarie, en dat zy in

deze hoedanigheid ondergeschikt zullen zyn aen de hofkanselary.

Al de Obergespanns zullen vervangen, en de Kongregatiën ontbonden worden.

Er wordt bygevoegd dat er krygsraden in Hongarie ingesteld zullen worden.

Uit Breslau wordt heden namiddig gemeld dat keizer Frans-Jozef van Oostenryk, den 12^e of 13^e dezer maend, in die stad verwacht wordt, met doelwit om een bezoek af te leggen aen den Koning van Pruisen.

POLEN EN HONGARIE.

In Polen gaen de zaken van langs zoo slechter. Geheel dat ongelukkige en verdrukte land is weder in staet van beleg gesteld; de geweldige dwingelandy der Russen is er nogmaels in vollen gang, en men vreest met reden voor noodlottigere gebeurtenissen.

Geheel russich Polen bevindt zich thans in staet van beleg. De beweging onder de studenten wordt op verschillende punten ondersteund door de bevolkingen, en krygt een bedreigend aanzien.

Het is nu gekend dat de krygs-gouverneur zynen last te buiten was gegaen, by de heiligschennende geweldendaryen in de kerken te Warschow gepleegd op de geloovigen en de priesters. Graef Lambert, de burgerlyke goeverneur, en de heer Wielopolski hadden hem zulks krachtvol onder het oog gebragt.

De krygs-gouverneur heeft daerop zich-zelfen gestraft: hy heeft zich gezelfmoord!

Ook in Hongarie kunnen de zaken niet op haer effen komen. Even als de Polen, willen de Hongaren en Kroaten eene eigene nationaliteit, eigen wetten en instellingen.

De taetste tydingen melden dat Hongarie ook in staet van beleg is gesteld.

AMERIKA.

In Amerika is een nieuwen veldslag geleverd by den welke de troepen van 't Noorden de vlugt hebben moeten nemen, naer de overzyde der rivier de Pontomac, na 600 manschappen verloren te hebben.

De franschen, Engelschen en Spanjaerds hebben nu eene zeemagt met landingstroepen naer Mexiko gezonden ten einde de regering van dit land te dwingen tot betaling harer achterstallige schulden, en het volbrengen der pligten, dat eiland door de traktaten opgelegd.

Een byzondere brief uit Konstantinopel, gedagteekend den 28 october, meldt dat de hoofd-minister des Sultans, Aali-pacha, een geheime overeenkomst met Oostenryk heeft aengegaen, behelzende stellige maetregels met het oog op de mogelyke gebeurtenissen in Montenegro en Servie ter eener, en in Dalmatie ter andere zyde.

Naer men zegt, is er sprake van eene tusschenkomst, of veeler van een aenvallend en verdedigend verbond.

EEN BLOEIEND ROOSKEN IN 'T GROENE WOOD.

2de VERVOLG.

— « Bravo! uitmuntent! zuiver en met veel gevoel gezongen; » zijde Lodewyk; doch dit mael ongeveinsd en uit een oprecht gemoed. « Ik zegen het toeval » voegde hy in verrukking er by. « welk my heden deed verdwalen en dit onverhoopte geluk en genoegen verschafte. Inderdaad, mynheer en mevrouw van Gelder! gy hebt er eere van; uwe dochter is, in woord en waarheid, een bloeiend roosken in 't groene woud. »

— « God geve dat hare kleuren eeuwig onbesmet blyven van de verpestende adems der bedorvene wereld, antwoorde de brave huisheer. Maer, mynheer de jager en schilder, dus vervolgde hy, thans hebben wy, op onze beurt, toch ook het regt te mogen vernemen, wien wy eigentlyk de eer genieten dezen nacht te herbergen? »

— « O, voorzeker! hervatte Lodewyk, die nogmaels toevlugt tot leugen en bedrog nam. Ik ben de eenige zoon van een onlangs overleden rent-meester der graeflyke goederen te Kortryk. Myn brave vader zaliger heeft myne moeder en my genoegzame middelen nagelaten, om de toekomst onbezorgd te gemoet te zien. Myn naam is Fernand. »

— « Op die manier kunt gy een heerlyk leven leiden, en uwe zucht voor jagen en schilderen den ruimen teugel vieren. »

— « Dit is zoo; doch ik wenschte myne fortuin wel eenmaal te deelen met eene heminlyke echtgenoot, (hier sloeg hy een teederen blik op Roosje) die, my liet leven verzoetende, tevens de laetste dagen myner dierbare moeder zou opbeuren en verangename. »

— « Deze gevoelens zyn bewyzen van uw edel en deugdzaam hart, mynheer Fernand, » sprak de huisvrouw van Gelder. « Men hoort, dat gy in goede principen opgevoed zyt. »

— « Hiervoor droeg myn vader zaliger behoortlyke zorg. Nimmer werd het myn veroorloofd, de gezelschappen der ongebundene jongelingen by te wonen. Alléén in zyne tegenwoordigheid, mogt ik bezoeken afleggen of een feest gaen vieren; slechts sedert zyne onverwachte dood, die twee jaren geleden ons in droefheid dompelde, ben ik de wyde wereld binnen getreden. »

— « Gelukkige ouders, die zulke kinderen opkweeken voor den lieven Hemel... »

— « Amen, » zuchtte Lodewyk, die, eenigzins verwarmd door het krachtige vocht van 't patersvatje, van langs zoo meer zyne verliefde oogen vestigde op het kleurige Roosje, die, op haers vader aenziek, nogmaels de bekens valde, en den haer toegewyden gezondheidsdrank beantwoordde.

Intusschen sloeg de huisklok middernacht, en, na vriendelyken dank en avondgroet aen de tafelenooten, werd de vermakelyke Fernand door heer van Gelder naer de hem bestemde slaepkamer geleid.

Ofschoon zoo laet eerst ter ruste gegaen, was Roosje toch den volgenden ochtend veel vroeger ontwaekt dan naer gewoonte. Nauwelyks speelde de eerst doorbrekende zonnestrael op hare vensterruiten, of zy verliet hare sponde, en deed heur morgengedeb, welk ditmaal byzonder verstoord scheen te zyn; want pas had zy zulks geëindigd, toen zy tot haer zelve sprak: « Wat bekoortlyke droom had ik daer zoo even; 't is waerlyk » jammer, dat de dageraad die zoo plotselings kwam verdryven. Wy vier » den een huweliksfeest, waarbij, onder het geluid van lieflyke muziek, » vrolyk gedanst en gezongen werd. Mynen ouders, onze bloedverwanten » vrienden waren allen tegenwoordig, en, (hier bloosde zy) ik zelve was de » gelukkige bruid van mynheer Fernand, die my vurig omarmde... Meer » hoe dwaes ben ik dan toch! zulke voorname jongeling uit stad zal immers » hier, tusssen akkers en bosschen, geen eenvoudige dorpsmeisje komen » beminnen? Ja, nu merk ik dat droon bedrog is... En eventwel was hy » my gister avond zoo vriendelyk en aenvallig; hy sloeg zyne doordrin » gende oogen niet van my af, en vleide my aenhoudend. Zou dit reeds » genegenheid wezen?... »

Hier werd hare alleenspraak onderbroken door de stem haers vaders, die reeds bezig was den arbeiders de noodige bevelen te geven voor het te verrigten dagwerk. Roosje spoedde zich naer beneden, en hielp, volgens hare loffelyke gewoonte, de dienstmaegd behoortlyk het onbyt gereed maken, waeren het huisgezin al spoedig van nieuws vereend zat, in gezelschap huns gastvriend, die verzekerde, nog nimmer zulke weldadige nachtrust genoten te hebben.

Na de gedane ontnuchtering, was er niets natuurlyker dan eene wandeling door hoven, boomgaerden en omliggende akkerlanden, welke van Gelder voorsloeg en die door Fernand van harte gaerne aenvaerd werd. Nu genoot hy het genoegen, naest Roosje's zyde, de sierlyke bloemperken, de malische moeskruiden benevens de fraeije en welige fruitboomen beurtelings te bewonderen, en haer onder de hand menige bloemryk verliefde zinspeling in het oor te fluisteren, welke het onnoozele meisje, als de opregte taal des harten beschouwend, met innige vreugde en welgevallen aenhoorde. Tot de eigendommen des huisheers behoorde, onder anderen, het uitgestrekte bosch, waerin Lodewyk den vorigen avond verdwaalde, en welk byzonder wildryk was. Geen schooner gelegenheid kon er uitgedacht worden, om het verblyf des gezelligen jagers gedurende eenige dagen te verlengen, waervan het voorstel bereids aengenomen was, alvorens het opgeruimde gezelschap huiswaerts keerde, alwaar een deftig landelyk middagmael hen vertoefde.

Nu was de valstrik door den listigen verleider gespannen, en bleef hem slechts overig het argelooze duifken erin te lokken. Dit kon hem geene moeijelykheid opleveren, wiens voornaemste bezigheden en studiën bestaen hadden in het vleijen en misleiden van 't schoone geslacht; die opgekweekt was aen een koningshof, waer de wellust als godin troonde, en zich schamtelooz beroemen durfde, den geoeftendsten franschen hoveling op zyde te streven in de kunst van geldverkwisten en meisjesverschalken.

Veel te spoedig vond de looze jager eene gunstige gelegenheid om zyne eerst nog behoedzame liefdesverklaring tusssen vier oogen af te leggen; en de schuldelooze maegd, geloof slaende aen de verzekering zynen deugd-

De Aerdappels en de Landpachten.

Een nieuws uit Frankryk, dezer dagen door het gentsche weekblad de *Akkerbouw* medegedeeld, en door meest al de dagbladen overgenomen, meldt dat men in Algerie erin gelukt is, van eene zekere soort van aerdappel drie mael 's jaers op het zelfde land oogst te bekomen, en dat in het zuiden van Frankryk die proeven insgelyks met eenen goeden uitslag bekroond zyn geworden. Een werkmán, die vooral met aendacht alles in de gazetten leest en gade slaet, wat strekken kan om den toestand der arbeidende klassen te verbeteren, schryft ons wegens dat nieuws een briefken, waarin hy de volgende bemerkings opwerpt:

« Ik geloof dat de dagbladen wel zullen doen, het Staatsbestuur aen te sporen om zoo spoedig mogelyk aen onze landbouwers plantgoed van die aerdappels te bezorgen, op dat ook hier ten lande de dubbele teelt beproefd worde van het brood des werkmans en der behoeftigen. Maer, als ik myn' oogslag werp op de tegenwoordige duerte der levensmiddelen, te midden van eenen overvloedigen of minsten goeden oogst in schier alle landen der wereld, vrees ik dat de dubbele teelt ons weinig baten zal.

» Van den eenen kant, immers, werkt de opkoopery der spekulantén uit alle magt om de merktprijsen hoog te houden; van den anderen kant, zouden de grondeigenaren, by het zien der meerdere voortbrengst op hunne landeryen, en by gevolg der grootere winsten van dezer gebruikers, al rap hunne pachten opslaen, zoo als zy zulks sinds den duren tyd der granen en levensmiddelen meest allen gedaen hebben?

» Waertoe zou ons die dubbele oogst dan dienen, als hy toch niet, voor ieders gebruik, in overvloed ter merkt wordt gebragt?

De bemerkings van den werkmán, hoe zeer niet onder alle opzichten gegrond, raken eventvel gewigtige punten aen, over dewelke wy zullen trachten eenig licht te werpen.

De dagblad-pers zal niet in gebreke blyven, het Staatsbestuur aen te porren, langs den weg der landbouw-genootschappen, het plantgoed der nieuwe aerdappel-soort, welke twee oogsten 's jaers geeft, benevens de noodige onderrigtingen voor derzelver teelt, aen de landbouwers mede te deelen, en wy houden ons vooraf overtuigd, dat het Staatsbestuur dien wensch zal voldoen, als er maer de mogelykheid voor bestaet.

De vrees dat die dubbel-teelt geenén invloed zou hebben op de pryzen der ons zoo noodwendige aerdvrucht, is eventvel zeer overdreven. Wy hebben ons oordeel reeds uitgedrukt over den noodlottigen invloed van den heimelyken speculatie-handel in granen en andere levensmiddelen. Gewis zyn de aerdappels dezen jare duerder, aen hoogere pryzen gehouden dan ze verkocht konden en moesten worden. De feiten en bewyzen liggen by de hand. Wy betaelden ze hier van 14 tot 16 francs den zak, als ze te Aerlen aen fr. 6-90 de 100 kilos verkocht werden; en toch hebben wy hier grooteren opbrengst van pataten gehad, dan in de provincie Luxemburg.

Maer, in allen gevalle, blyft het een algemeene regel, hoe meer zoo beterkoop, en vooral is dit het geval met den aerdappel. Deze kan immers niet overjaren; niet gestapeld, gezolderd of gekelderd blyven, gelyk de granen. Het is dus zonneklaer dat de dubbele teelt dier vrucht, in evenredigheid van den zelfden gewonnen voorraad, de pryzen zou doen dalen. Niemand zal zoo dwaes zyn, groote geldsommen te wagen, om ze te zien vergaen in verrotte pataters!

De tweede bemerking van den werkmán is meer gegrond. Inderdaed, sinds den duren tyd, zyn over het

algemeen de landpachten merkelyk gerezen. Naermate de boeren meer geld maekten van hunne produkten, hebben een groot deel grond-eigenaers de huerpryzen der hofsteden dapper verhoogd.

Wy brengen hier hulde aen die voorname familiën, groote grondeigenaers, welke van vader tot zoon hunne pachters aen de zelfde pryzen het gebruik hunner goederen hebben gelaten. By aldien wy niet vreesden hunne zedigheid te kwetsen, zouden wy hier eenige namen van adellyke en oud-ryke huizen onzer stad Gent aenhalen, wier landhoven bezet zyn, insgelyks van vader tot zoon, door pachters die thans niet méér moeten opbrengen, dan hunne overgrootvaders van over langer dan honderd jaren. Die pachters verkeerden dan ook meest allen in eene gezegende welvaart; verscheiden daarvan zyn, door aenhoudende werkzaamheid, kennis van geschikte bemesting en vruchtverwisseling, orde en spaerzaamheid, op hunne beurt, grondeigenaers geworden, — en dit is ook regt en billyk.

Immers, aen wien heeft men de vermeerdering van de voortbrengst der landvruchten te danken?

Is het niet aen den pachter of gebruiker, die het land met zyn zweet besproeit, om het, op zyne eigene kosten, behoorlyk te beploegen, te bemesten, te bezaaijen, en meer en meer vruchtbaer te maken?

Wat regt bezit de grondeigenaer dan op de meerdere winsten, door zyne pachters aldus verkregen?

Wat doet de grondeigenaer, als de oogst gedeeltelyk of grootendeels mislukt? Scheldt hy dan zynen pachter de helft of drie vierde deel der huersom kwyt?

Komt hy hem ter hulpe in de goedkoopere jaren, als de boer, in plaats van 30, slechts 15 tot 20 franks voor eenen zak graen; in plaats van 12 tot 16, maer 4 tot 6 franks voor een zak aerdappels bekomt?

De opslag der landpachten, by verduring der veldprodukten, kan derhalve alleenlyk verregtveerdigd worden door den afslag der huerpryzen in goedkoopere of slechte jaren.

Ieder is heer en meester van zyn eigen goed; dat is onbetwistbaer. Een grond-eigenaer kan zynen pachter doen verhuizen, na het eindigen van den huer-termyn. Doch op geenerlei wyze bezit hy het regt, zyn aendeel te eischen van de meerdere opbrengst of meerdere winst, door den gebruiker zynen landeryen verkregen ten kosten zyns persoonlyken arbeids, zynen persoonlyke opofferingen in mest of labeur; zynen persoonlyke kennissen en nyverheid.

Het is dus onbetwistbaer, dat de opslag der landpachten eene der hoofd-oorzaken is van de verduring der graenpryzen, der aerdappels en overige levensmiddelen.

Ook hier zal men, op grond van de regels der staet-huishoudkunst opwerpen; Maer, myn God! is het niet zeer natuerlyk, dat de grondeigenaer zoo veel huer maekt van zyne landeryen, als hy maer bekomen kan?

Is het hier wederom niet de zelfde kwestie der wet, van vraag en aanbod?

Ja wel; doch wy hebben daer slechts twee bemerkings op te maken;

1° Dat, op grond dier redenering, al de voordeelen der verbeterde landeryen door de afgaende pachters, al de meerdere winsten op de produkten, niet ten deele vallen aen hen, aen wie men dezelve te danken heeft, en die persoonlyke onkosten op een ander man's gronden hebben gemaakt, om daarvan zelve de vruchten te genieten; — dus eene schreeuwende onregtveerdigheid!

2° Dat de verhooging der landpachten eene bestendige oorzaak wordende van de verduring der levensmiddelen, zonder dat deze vergoed worde door de verhooging van den prys des dagloons, tot onvermydelyk gevolg zal hebben, schatryke proprietarissen te maken,

zonder het lot der pachters te verbeteren, en eindelyk de kleine burgery en de werkende klasse in de onmogelykheid zal stellen om in den nooddrift hunner huisgezinnen te voorzien: — by gevolg den maetschappelyken ondergang.

Men ziet uit het voorgaende dat het vraagstuk, door den werkmán aengeroerd van het grootste gewigt is.

Hy heeft de hand op eene gevoelige maetschappelyke wonde gelegd.

Wy zullen ons wel wachten, dat vraagstuk op te lossen; dit is veeleer de taek der Wetgeving en van het Staatsbestuur. Wy hebben het slechts van den praktischen kant beschouwd, in de hoop dat grootere verstanden het onder al deszelfs betrekkingen behandelen, ten einde daerover nog meer licht te verspreiden.

Volgeerne zal het *Werkverbond* zyne kolommen openen voor alle ophelderende artikelen over het hoogst gewigtige onderwerp der volks-voeding, zoo wel als voor alle mededeelingen in het algemeen belang van de arbeidende standen der samenleving.

Openbare Lasten.

Een blad, de *Nouvel Economiste*, bevat eene statistiek over deze vraag: « Welke sommen betaelt ieder burger in lasten by de byzonderste beschaefde volkeren? » Het antwoord luidt als volgt:

Voor Groot-Brittanie, is de belasting hoofdgewyze fr. 60-06; groot-hertogdom Baden, 56-83; Nederlanden, 54-75; Frankryk, 32-27; Hanover, 39-12; Zweden en Noorwegen, 34-70; Belgie, 21-66; koninklyk Saksen, 20-37; Beijeren, 20-10; Italië (voor den oorlog), 19-92; Griekenland, 18-65; Wurtemberg, 18-50; Portugal, 18-36; Oostenryk, 17-28; Turkye, 13-98; Noord-Amerika, 12-27; Zwitserland, 7-36.

Men moet eventvel hierby bemerken dat een volk waer de nyverheid in voorspoed is, min gedrukt wordt onder het gewigt van zelfs zware lasten, dan een arm volk dat weinig aen den fiskus betaelt omdat het weinig te geven heeft. Een Turk, die slechts fr. 15-98 betaelt, heeft meer moeite om zyne lasten op te brengen, dan een Engelschman die fr. 60 te betalen heeft.

Men ziet met welke drukkende lasten de europische volkeren overladen zyn in de zoogenaemde eeuw der verlichting, welke men ongelukkiglyk de bloed-eeuw zou moeten noemen, als men denkt aen de menigvuldige nuttelooze en moorddadige oorlogen die gedurende de laatste zestig jaren het menschdom bedroefd hebben.

Als men nu eens wist, waertoe al die miljoenen lasten grootendeels dienen, dan zou men nog meer de schoonders ophalen met die verlichting, welke inderdaed de geldbeurzen verligt, waer den algemeenen nood vermeerderd en verzwart.

Haute Sollicitude.

Ze lachen met ons, Vlamingen!

Zy dryven met ons den spot. « *Rira bien qui rira le dernier*. »

Want wy hopen dat er toch wel iemand zal gevonden worden, die aen het Goevernement en aen Kamers rekening zal vragen van het gene zy voor, van het gene zy tegen het vlaemsch gedaen hebben.

Haute sollicitude! tydens de kiezing van juny waren zy allen Flamingant: de burgemeester van Gent was Flamingant, Vander Stichele Flamingant, Delaveleye Flamingant. God weet of Hymans geen Flamingant was geworden: immers Rogier was Flamingant!

En men vond pen-lakeijens om dat te schryven; andere knechten om dat uittebazunen en rond te trompetten.

Wy vergeven het nog al ligt aen de knechten; want wiens brood men eet, wiens woord men spreekt.

Maer dat die goedzende Vlamingen zich altyd by den neus laten leiden: dat is jammer, dat is betreurlyk.

Men meldt ons heden een feit, dat nogmaels een doorslaende bewys is van de « haute sollicitude » onzer goevernanten voor de Vlamingen. Wy zullen eindelyk toch op een cyfer naer kunnen oprekenen, voor hoe veel wy ginder tellen.

Zie hier wat wy vernemen: wy zouden gelukkig zyn te

zame bedoelingen, gestreeld door het denkbeeld aen zulken welopgevoeden, vermogenden jongeling te kunnen behagen, en, wat het ergste was, voor 't eerste beziel door dat zoete, doch soms gevaerlyke mingevoel, zoo opregt en hevig tevens by deszelfs maegdelyke ontgloeijing, schonk hem haer vertrouwen, opende hem, onvoorzigtig, geheel haer hart.

Den vierden dag na zyne aankomst, terwyl zy beiden, na eene benauwende zomerhitte, op de tuiabank de verfrisschende avondkoelte genoten, ontving Ferdinand van Roosje's bevende lippen de gewenschte verzekering, dat zyne liefde gedeeld werd, onder voorwaarde dat dit voor hare brave ouders geen geheim bleve, en een aenstaende huwelyk haer geluk zoude bekroonen.

Deze laatste bepalingen vielen juist niet in Lodewyk's plannen; doch ziende dat de schoone, die hy inderdaed opregt begon te beminnen, hieraan onwrikbaar vast hield, waegde hy eindelyk ook dezen huichelenden stap, en wist zyne zaken zoo behendig aen loord te leggen, dat de brave echtgenooten van Gelder huane toestemming tot een eerlyk verkeer schonken; in den waen, het toekomstige lot te verzekeren hunner teeder geliefde pleegdochter.

Vrede en vergenoegen heerschten nu in het stille landhuis; dagelyks groeide de toegenegenheid der ouders en de liefde hunner dochter aen voor den wellevenden en geestigen jongman, die, onder voorwendsel van bezorgdheid voor de onrust zynen beminde moeder, na een tiendaegsch verblyf, afscheid nam van zyne herbergzame vrienden.

Tranen besproeienden 's meisjes wangen by het denkbeeld, zoo spoedig reeds te moeten scheiden van 't voorwerp harer eerste liefde; doch, onder eene hartelyke omhelzing, deed Ferdinand haer de heilige belofte, alras eenige tydlang af te zenden, en mogelyk binnen een paar weken zyn bezoek te vernieuwen.

Deze tyd viel wel langdurend voor het beminde maegdelyk, wier ziel vervuld bleef met het beeld haers geliefden Ferdnands. In hare zuivere heildroomen zag zy hem reeds, als een teederen echtvrind, aen hare zyde gezeten, en een lachend verschiep, eene zalige toekomst ontrollen zich voor hare verrukte blikken.

Na verloop des gestelden tyds, kwam Ferdinand, nog fracier gekleed, nog bekoorlyker, en beladen met geschenken voor zyne lieve Roza en hare geachte ouders, merkelyk terug in de vreedzaam landwooning, waer men hem welgemeend verwelkomde, naer berigten vroeg wegens zyne moeder, welke hy voorgeaf eenigzins ongesteld te zyn; om welke redenen hy dit mael zyn bezoek niet te lang durfde rekken.

By de eerste samenkomst, welke hy met zyne schuldelooze minnares den volgende ochtend in 't belommerde lustprieel had, begon de listige verleider zyne verfoeljelyke inzigten bereids in dubbelzinnige woorden te ontwikkelen; doch het hert dezes engels, was zoo zuiver en opregt, dat zy den lagen en driftigen booswicht in 't eerste zelfs niet begreep.

Deze ging eindelyk zoo verre, schandelyk misbruik te maken van 's meisjes vertrouwelyke zwakheid en liefde; en zyn helsch doel werd bereikt; hare deugd werd verrast, de hemelreine bloem werd besmet door den vergiftenden adem eens ellendigen en afschuwelyken bedriegers.

Schaemrood zat zy dien avond aen den disch. Zy kon den oorslag harer ouders niet verdragen; zy gevoelde iets onrustigs en min gelukkig's: haer gemoed zeide haer inwendig, dat zy misdadig was geworden.....

Nog eenige dagen vierde de verachtelyke huichelaar den vollen teugel aen zyne vuige hartstogten, en verliet dan dat deugdzaam huisgezin, welks belangelooze vriendschap hy met de gruwelykste ondankbaarheid beloond, welks geluk en vrede hy voor eewig verw oest had.

Drie maanden verliepen, gedurende dewelke de listige Ferdinand zich verontschuldigde wegens zyn afzyn, welk hy toeschreef aen de verergerde ziekykheid zynen moeder.

Zyne brieven aen Roosje, die hy « zyne beminde bruid » noemde, waren vooral vervuld met vurige uitdrukkingen en herhaelde eeden van stanvaste liefde en trouw; zy voedden in 't begin de smachtende hoop van het ongeruste en verlangende meisje.

Doch, toen de velden naekt werden, toen de losjende en gure winterstormen de natuer van heur sieraad beroofden, en de gretig verwachte lieveling zich nog altyd bleef verschoonen, en belooven zonder woord te hou-

den... Toen eene maer al te zigbare gewaerwording haer overtuigde, dat zy meenedig bedrogen was; dat zy weldra moeder zoude worden.... toen verkleurde ook het bloesje op hare wangen, even als 't boomgebladert en de bloemen langs haer paviljoen. De roos verwelkte en verkwynde; zy knakte op den tengeren steel; en terwyl hare brave pleegouders, schoon zelve ter prooi aen het zwartste en bitterste verdriet, het ongelukkig misleidde kind met betraende oogen nog woorden van troost toespraken, werd Roza op 't hevigst gefolterd door pynlyke ligchaems- en zielsmartén. Nog beminde zy haren lagen bedrieger; nog wenschte zy hem terug te zien, hoe wreed hy hare onschuld verschalkte; doch de aanblik van 't lyden harer weldoende ouders martelde haer zoo geweldig, dat ook zy op de zieksponde nederzeeg.

Aldus werden de levensvreugd en 't geluk van gansch een deugdzaam huisgezin in eens uitgedoofd en vernietigd door het korstondige driftgenot eener gekroonden wellustelings. Verschrikkellyk waren de gevolgen dier misdaed.

Nog voor het tydstop dat hunne ongelukkige pleegdochter het leven schonk aen de vrucht des verleders, daelden beide echtgenooten in dezelfde week ten grave.

Hierdoor verergerde ook Roosje's toestand; ja, deze werd zoo bedenckelyk, dat de geneesheeren eene spoedig naderende dood te gemoet zagen.

De wackzame Lodewyk wist, door zyne geheime verspieters, den droeven loop der yslyke gebeurtenissen, in het landhuis door hem veroorzaakt en nu, daer hy den bestraffenden blik der verontwaerdigde ouders niet meer te vreezen had, nu durfde de lafhart zich nogmaels derwaerts begeven.

Het was meer dan hooge tyd. Sedert vier dagen had de jeugdige lyderes het leven geschonken aen een dochtertye, aenminig evenbeeld van twee menschen, die te samen zooveel geluks zouden gemaakt hebben, ingeval de deugd hunne liefde bestuurde hadde. Het zigt van dit bevallige kind verlevendigde, voor een oogenblik, de uitgeputte krachten der moeder; maer het aendenken aen 't laag bedrog, en vooral aen de dood harer ouders, van welke zy zich beschuldigde, vermande haer eindelyk dermate, dat zy door eene gevaerlyke heete koorts werd aengetast. (Wardt voortgezet.)

hooren, dat wy slecht ingelicht zyn. Want het gaet nu toch alle palen te buiten.

By ministeriële schikking is er een kampstryd geopend tusschen al de onderwyzers van de lagere scholen van ieder ressort van opzigt der provincie Oost-Vlaenderen.

De opstellen, verhalen, spraakkundige oefeningen, enz., die het voorwerp van den kampstryd uitmaekten, waren natuerlyk in het vlaemsch.

Ieder schoolopziener moest, na onderzoek van de gewrochten zyner onderhoorige onderwyzers, de drie beste samenstellingen opzenden naer Brussel, op dat aldaer van hooger hand zou kunnen beslist worden over den graed van verdiensten van ieder der gene, die alzoo in elk ressort eene onderscheiding hadden bekomen.

Zoo gezeid zoo gedaen. De schoolopzieneners zenden ieder de drie beste samenstellingen naer Brussel, waer zy gedurende eenige maenden bleven rusten in de kartons. Eindelijk komen de samenstellingen terug naer de schoolopzigers.

Waerom? ja, waerom? Mme de Sévigné zou zeggen « jetez votre langue aux chiens. » Ei wel! OM VERTAELD TE WORDEN IN HET FRANSCH, *pour que la mérite de chaque instituteur puisse être apprécié.* 'T is daer of omtrent de reden waerom de schoolopzieneners verplicht zyn de samenstellingen van de onderwyzers in het fransch te vertalen, op dat het hooger bestuur de verdiensten van iederen onderwyzer naer waerden zou kunnen schatten.

« Ce serait odieux si ce n'était ridicule! »

Hoe lang?... Wanneer?...

Hoe lang zal 't Staatsbestuur nog voortgaen met eene harde stiefmoeder te zyn voor de vlaemsche volksregten? Wanneer zal er eens in ons Land gelykheid tusschen Wael en Vlaming heerschen? — By die twee vragen moeten wy onze schouders ophalen, doch een onzer volkspoëten zou dien gordiaanschen knoop maer in eens willen doorhakken:

Hoe lang zal de ongerechtigheid,
Uitheemsche geest, partijdijheid,
Het Staatsbestuur omringen?
Wanneer zal eens een vrije stem
Stoutmoedig en met kracht en klem
Door prachtpalazen dringen?

O, Vlamen! die als parias
Gesteld wordt achter Barrabas,
Herinnert Kortrijk's velden!
Ja, wie wordt hier miskend, veracht?
— De Coninck's, Breydel's nageslacht,
Het kroost der Arteveldens.

Te Brussel, neen, verstaat men 't niet.
Uit Gent rijst 't onweer in 't verschiet;
En, ver van 't af te wenden,
Aan vollen disch, in feestsalons,
Of neêrgeleid op zachten dons,
Vergeet men 's volks ellenden.

Slagtoffers, zyt ge 't leven moê?
Snelt liever dan den oorlog toe,
En stapelt daar uw lijken...
Valt liever onder 't staal en 't schroot.
Dan langzaam door den hongerdood
Ellendig te bezwijken.

Maar gy, vrouw Themis, blinde koof,
Zyt ge ook al voor hun weeklagt doof?
Sa, ruk dien doek van de oogen!
Weegt juist den Vlaming als den Waal,
Eer dat uwe ongelijke schaal
Eens worde regt gebogen!

A. VAN OSTAEYEN.

(Grondwet).

Zal 't Vlaemsch te niet gaen?

En laet ze ryk zyn, laet ze kael,
Ze is vlaemsch en ze is de myne.

Ach! wat is de wereld toch geworden! De regtzinnigste, de edelste gevoelens, gevoelens van ware vaderlandsliefde, die de heidenen zelve achten en oefenden, worden verdoofd en onder de voeten getrappeld! Och! arm Vlaenderen! Als men meent vrienden onder elkaer te wandelen en met eene soort van weemoed de kwynende velden beziet, als onze voeten de geluwe bloeren doen ritselen, die 't naer van de boomen in de wagenslagen geschud heeft, men zoekt om troost!... en waer gezocht! Alles gelykt malkeer; geen vogelen, ze hebben al hunne liedjes verzongen; geen schoon weder, ach! de winter naekt;... en thans valt 't gedacht al ligte 'ne keer op het groeiend bloemeke der vlaemsche tale, dat er begint deure te komen, En ge spreekt en vertrouwt uwen vriend eenige kleine nieuws-maerkes die u verblyden. De kwade geesten vinden u overal. Een derde man, dien gy half kent, en meer van hondebarden en cigaren weet te klappen. dan van eenig lief onderwerp, groet u met dat altyd loopende « Comment va? » En spreekt gy fransch of vlaemsch, hy en weet nog van niet anders of van wat kollegie-fransch, als ware hy nog altyd « primus ab imo » voort, en vraegt hem de reden van altyd die tale by voorregt te gebruiken, « ze lachen overal met 't vlaemsch en met uw vlaemsch « mouvement », zegt hy, « pour moi, je ne suis pas contre; mais ce mouvement flamand est une dernière crise de la langue; elle périra dans son délire pour ne plus se relever. » Vous êtes peut-être pour? — zeg ik, poer, ja poer om al uwe domme phrasen en keuken-fransch in de lucht te jagen; poer ja! om le paffen en zonder hulpe van onderstoffs niet met al uittesteken, dat zyt je!

Lafhertige inboorlingen van Vlaenderen, want Vlamingen zyt gy niet! Het vlaemsch, zegt gy, ligt in zynen laetsten doodstryd te stuiprekken! En ware 't nu verondersteld nog zoo, zoudt gy u moed genoeg gevoelen om eenen schimpansen voet op zyne stervende borst te drukken? Moedige krygers, omdat het zyn laetste stand is, durft gy 't aanvalen, en omdat gy weet dat het moet vallen, dryft gy er den spot mee!...

Maer wacht, daer ligt ze; ja, daer ligt onze tale: de tale der vaderen, om hulpe te roepen, de minnelijke en ongelukkige moedertale: daer ligt ze onder de hielen der schim-

pers te hygen! Maer zonen heeft zy nog! — Op! Vlamingen op! De noodkreet zy gehoord: ter hulpe! — Wy zullen zien welke laetste krisis onze poogingen veroorzaekt hebben. Zy zal sterven, ja, onze tale: maer de schimpers zullen reeds den prys hunner verdiensten ontvangen hebben! — Zy zal voor ons niet sterven.

Men zegt dat 't vlaemsch te niet zal gaen,
'T en zal!
Dat 't waelsh gezwets zal boven staen,
'T en zal!
Dat wilen, dat begeeren wy,
Dat zeggen en dat zweeren wy,
Zoo lang als wy ons weeren wy,
'T zal en 't en zal!
'T en zal!

Wél gezongen, Spoker!

En ze lachen overal met onze poogingen; dat ze! 'T en zyn toch maer wat bucht van « al-onweet-kenners » die 't hun schamen, om eene christelyke moeder die ongelukkig schynt te zyn, ter hulpe te komen! Maer men vraegt geen riet, dat voor alle winden wykt, om eenen eek te onderstennen; groeit de eek niet zeere, hy is te harder! Stellen wy ons vlaemsche broeders, aen 't werk. Wy durven het voor geheel de wereld zeggen, dat wy er zullen komen. 'T is waer, spytig is het dat onze vlaemsche moeder haren boezem aen zulke schandelyke verraders geboden heeft maer God zal daerin voorzien, en zyn wy weinig, te meer moeten wy ons beste doen, hoe min volk, hoe beter bezorgd, zei moeder als ik op schole lag; hoe weniger in getal, hoe grooter wy moeten zyn in poogingen, en werken wy, zoo zullen wy lukken: « Labor improbus omnia vincit » Sterk aen 't werk.

Is 't winnen zeker!

NOORDVANE.

Handel en Nyverheid.

De toestand van het katoen blyft voortdurend zeer gespannen. Die staet van zaken zal zoo lang heerschen als de oorzaken, die er aenleiding toe hebben gegeven. Hy zou zelfs verergeren, moest hy lang nog duren, want by aldien Amerika ons niets afzendt om het gebruikte te vervangen, zal die stoffe tot eenen uitersten prys klimmen.

Het is nogtans goed, te rekenen met het onvoorzienne. Wie zoude stellig kunnen verzekeren dat deze oorlog, thans zoo hardnekkig tusschen de Staten der vereenigde provinciën van Amerika gevoerd, morgen niet zal geëindigd wezen? Hooge diplomatische bewegingen, een zegepraal behaald op de vloot van den blocus, een opstand van de zwarte bevolking, en andere oorzaken welke aen het menschelyke vooruitzigt ontsnappen, zouden eene onverwachte oplossing kunnen bekomen.

De fabriekatie van Robacis-artikels is op dezen oogenblik zeer bedryvig te Sint-Nikolaes en Lokeren. De vreemdeling doet belangryke bestellingen van deze produkten, vooral in Frankryk schynt het dat deze nyverheid zoo verbeterd is, dat hare produkten met glans tegen die van de beste fransche fabriekaten dingen.

Het dagloon der wevers op den buiten is zoo gering, dat zy zoo lang mogelyk wachten om zich aen het getouw te zetten. — Te Eecloo hebben eenige fabriekanten reeds den loon vermeerderd, welke nog niet in verhouding is met de behoeften des levens.

Wy gelooven dat eerlang de lynwaed-wevery met mechaniek, de handwevery eene mededinging zal aendoen, welke deze moeijelyk zal kunnen wederstaen.

Onze linnenhandel neemt elken dag grootere uitbreiding by den vreemde. De bestellingen komen natuerlyk op alle tydstoppen des jaers; maer deze, welke toekomen wanneer de wevers op het veld werken, blyven onuitgevoerd. Van daer onderbreking in den handel, welke de belangen dier groote vaderlandsche nyverheid zeer benadeelt.

De mechaniek alleen, door hare regelmatige voorbrenging, kan aen den linnenhandel eene bepaeldheid geven, welke hy nog niet bezit.

(L'Economiste.)

WERKLOON.

Onder de ambachten en stielen, welke in den tegenwoordigen duren tyd voorzeker ook aanspraak mogen maken op verhooging van Werkloon, mogen voorzeker, de Letterzetters, Boek- en Steendrukkers en Boekbinders, gerangschikt worden.

Het gemiddelde dagloon der Letterzetters is alhier van 1-50 tot 2 francs. Er zyn slechts eenige drukkerijen alwaer de beste Letterzetters, en hier en daer een Drukker, fr. 2-25 tot fr. 2-50 per dag kunnen verdienen; de Boekbinders en Steendrukkers hebben op ver na zoo veel niet! Is het mogelyk met dergelyk dagloon thans met zyn huishouden te kunnen leven?

Wy vernemen dat er alreede eene byeenkomst heeft plaats gehad, alwaer men voorloopig beraedslaegd heeft over het inrigten eener Maetschappy tot verbetering van het werkloon, en om per uer te werken, zoo als het op verscheidene drukkerijen het gebruik is.

Na op verscheide punten het eens geworden te zyn, heeft die Vergadering beslist eenen nieuwen oproep te doen tot eene byeenkomst, welke zal plaats hebben op Zondag den 17 November 1861, des avonds stipt om 6 ure, in den Estaminet *De Studenten-Weide* (le Pré-aux-Clercs), by het groot Vleeschhuis, 24, in dewelke men bepaeldelyk de inrigting der Maetschappy zal trachten te bewerken. Nu, wy wenschen hun goeden voortgang.

Levensmiddelen.

De opslag der graenpryzen houdt eenigzins op, op alle onze merken. Het te kort van den tarweoogst in Frankryk, 15 miljoen hektoliters begroot, is verdwenen of op het punt van te verdwynen, dank zy aen de strevingen van

den koophandel, die, onder het beheer der nieuwe wet, zich stout heeft kunnen toeleggen op de verrigtingen, waervan hy al de kansen kon berekenen. De aenkomsten volgen ras op elkander in al de fransche havens, en welligt zou er weldra eerder te veel graen dan te weinig in Frankryk kunnen aenwezig zyn.

Engeland biedt thans een merkwaardig schouwtooneel aen: het verkoopt aen Frankryk een deel van het koorn dat aen dit land ontbreekt, zonder zich gelegen te laten aen zyn eigen deficit, hetwelk door het *Farmer's Magazine* op 22 miljoen hektoliters is begroot. Dank zy aen vlugge dorschingen, welke zyne machienen toegelaten hebben, heeft het den opslag kunnen te baet nemen, welke eene overdevone vrees in Frankryk heeft kunnen uitlokken. Ook hierin levert Engeland een bewys van het koophandelsgenie zyner ingezetenen, want het zal hem zeer gemakkelek zyn zich te bevoorraden mits leegere pryzen, dan die tegen welke het zyn eigen graen aen den man heeft gebragt.

Alles strekt, inderdaed, om te doen gelooven, dat de engelsche koophandel zich niet vergiste; wy zien het bewys daarvan in de berigten welke uit de voortbrengingslanden komen, welke berigten doen zien dat aldaer eerder overvloed dan gebrek heerscht, zonder te gewagen van de Vereenigde-Staten van Amerika, alwaer nog veel graen van 1860 voor handen is, — iets wat hen zal toelaten dezelfde hoeveelheid als in de vorige jaren uit te voeren. — Men weet dat in de Oostzee, aen den Donau, in Duitschland, in Hongarie, in Zuid-Rusland, de overvloed der granen zodanig is, dat, in weêrwil van de vragen uit het buitenland, de pryzen meer naer daling dan naer ryzing neigen. Er bestaan dus redens om te veronderstellen dat de werking van den engelschen koophandel goed is en dat de eetwarenkrisis de gevreesde gevolgen niet hebben zal.

Ons verheugende, in het belang der arbeidende klassen, over de daling op den graenprys ontstaan, kunnen wy ons niet onthouden te betreuen, dat het afwezen van dorschmachinen aen onze landbouwers niet toegelaten heeft den engelschen koophandel vooruit te loopen, of ten minste te volgen.

Men kan nog niets stelligs zeggen over de algemeene uitkomst van onzen graenoogst, wyl de inlichtingen diesaengaende zeer uiteenlopend zyn. Uit de berigten welke ons toegekomen zyn, is er echter op te maken, dat de opbrengst redelyk is, wat de hoeveelheid betreft, en goed, voor de hoedanigheid.

In zekere streken is het rypen der granen in goede omstandigheden geschied, wat de luchtgesteldenis betreft; in andere heeft de sterke hitte, plotselyk volgende op eenige zeer koude nachten van het einde van july, de stengels doen opdroogen alvorens de rypheid volledig was, en hieruit is voortgekomen dat de aren de beloften niet hebben vervuld welke een schoone wasdom en een schoone bloei hadden toegelaten.

Het is evenzoo gesteld met de aerdappelen: maer er zyn andere welke onder deze betrekking begunstigd werden; dit heeft echter geene vergoeding uitgemaakt. Het te kort op dit punt voor Belgie ontstaan, wordt ruimschoots aengevuld door de toezendingen uit Duitschland, Frankryk, en Engeland. Reeds noemt men in dit laetste land spekulant, welke onlangs aenbelangende zaken in pataten hebben gedaen, en die ze niet meer kunnen voortverkoopen aen de pryzen mits welke zy dezelve aenkochten.

In 't byzyn dezer daedzaken, mag men verhopen dat wy het aenstaende jaer zullen bereiken, zonder al te veel te lyden te hebben van eene bovenmatige duerte der eetwaren. (Akkerbouw.)

GENT, DEN 9 NOVEMBER 1861.

De heer professor Serrure heeft zynen leergang hernomen aen de Hoogeschool van Gent, over de geschiedenis der Nederlandsche letterkunde. Men weet dat die leergang kosteloos kan gevolgd worden, elken dinsdag, van 6 tot 7 ure des avonds.

— Verleden donderdag avond, rond 7 ure, heeft men in de Kapucienestraet alhier een kind te vinden gelegd van het vrouwelyk geslacht, schynende 4 tot 6 dagen oud; het was behoortlyk gekleed en droeg eenen scapulier en een briefken aen den hals, vermeldende dat het den 4 dezer maend was gedoopt.

Men hoopt door die aenduiding dat de moeder en de pligtige dier verlatenis weldra in de handen der justicie komen zullen. Er wordt yverig gezocht.

— De werken aen de nieuwe Sinte Anna-Kerk worden langzaam voortgezet; men is thans bezig aen de laetste venster-ramen. Het zou nogtans tyd worden dat die tempel konde geopend worden, daer de oude Sinte Anna-kerk, iedereen weet het, vyf maal te klein is, en er schier geen enkele zondagdienst verricht wordt zonder dat er vrouwen of kinderen onpasselyk worden, ten gevolge van het schrikkeleke gedrang.

— De linker oever der Visschery te Gent, blyft nog altyd onvoorzien van lantaerns. De regering zou echter wel wat min karig mogen zyn met het licht, dat op andere plaatsen der stad soms al te overvloedig verbruikt wordt. Elken avond begeven zich langs gemelden weg eene menigte werklieden die van den Kasteelwyk naer het Sas gaen, en nu vooral, dat de smoor zoo geweldig dik en er daerby geen maneschyn is, kan men soms geen hand voor de oogen zien.

Moet er eerst een paer werklieden in de rivier verdrinken, aler men eenige lantaerns plaetse?

De zelfde aenmerking geldt ook voor de Vander Brugghenstee, namelyk het deel dat zich uitstrekt van aen de yzeren brug op de Visschery naer het Kasteel-plein. Elken avond komen langs daer talryke reizigers van de Waesche Eecloosche spoorweg-station af naer de bevolkte wyken van Sinte-Anna en Sint-Pieters, en voor het minst dat deze daerby geladen zyn, hebben zy veel kans, door de ongelykheid van het pad aldaer, in het nog onopgehoogde deel te tuimelen.

Over eenige jaren spande de stad een proces in tegen verscheidene eigenaers van gronden in de stad, welke onbebouwd waren gebleven en daerdoor eenige onzer nieuwe pleinen en straten onvolmaekt lieten, dezelve daerenboven

ontsierende door eene leelyke houten afsluiting of een' vervallen brok muers. Eenigen dier eigenaers werden door de regthand gedwongen om te bouwen; anderen beloofden, aen die voorwaarde te zullen voldoen. Hoe komt het dat de reizigers, welke onze stad bezoeken, nog altyd het heerlyke zigt genieten der onvoltooide Lammer- en Keizer-Karelstrat?

In het Sint-Gillisstraatje is een nieuwe waterloop gemaakt, op eene regt kemelachtige manier. Als 't regent, is de straat in een klein Scheldeken veranderd, en hoe kan het anders, wanneer de waterloop hooger ligt dan de riool?

— Te Brussel is er eeneteerling-maetschappij ingerigt onder den naam: *het Volk van Artevelde*. De leden dragen eene kaproen, zy zyn met eenen *Goeden-dag* gewapend (!), en op hunne borst prykt de *Gentsche Leeuw*. Men aenvaert alleen de jongens van Artevelde's stad.

— Er is in de statie van Doornyk een plakkaert aengeplakt, meldende dat de fransche *sous*, te beginnen van 1 november, er niet meer zullen aenvaerd worden.

— Uit Hagen, naby Arnsberg, wordt berigt, dat aldaer een zeldzaam feest is gevierd. De architect der uitgestrekte fabriek van de heeren Elber, gaf dezer dagen eenen maeltijd op den top van 400 voet hoogen schoorsteen der fabriek, tot welk einde een planken gebouw was ingerigt. Door middel van de stoom-machien werden de gasten in een oogwenk naer boven geheschen, en na het eindigen van het feest, weder afgelaten. Deze schoorsteen is de hoogste in gansch Duitschland.

Wy verhoppen dat, by de eerste zittingen der Kamer, onzen *warmen* Flamingant den heer Van dea Stichelen eens op zyne duimen zal geklopt worden, voor de plegtige belofte, door hem voor de *Kiesingen* afgelegd, en strekkende namelyk om de post-bordereelen in 't vlaemsch te doen stellen ten gerieve der vlaemsche ingezetenen. Tot hertoe is de vlaemschgezindheid van dien Minister nog niet sterk genoeg kunnen worden, om zyn gegeven woord, gelyk ieder man van eer doet, na te komen

ANTWERPEN.

Zaterdag heeft in den *Pelikaan* de meeting plaats gehad van de eigenaers, wier gronden en gebouwen in oorlogs dienstbaerheden rondom de forten begrepen zyn, en door deze benadeeld worden zonder eenige vergoeding.

Niettegenstaende het slecht weer, was er veel volk aenzig.

De heer Delaet, sekretaris van Edegem, neemt het woord en doet het onregtveerdige zien, dat er in de oorlogslasten gelegen is: zyne woorden vonden weerklink in de vergadering, en werden meer dan eens toegejuicht.

Ook de heer J. Van Ryswyck las eene zeer lange redevoering, waarin zeer krachtig het lyden van den eigenaer was afgeschilderd, niet alleen het lyden van vandaag, maar ook dat ons allen te wachten staet, als Antwerpen eens een vernielend beleg moest onderstaen.

Er waren in die redevoering, hier en daer, bloemryke en dichterlyke grepen, geestige zinnen — naest eenige zeer harde vergelykingen, die, hoewel ze altyd niet heel precies waren, toch luidruchtig werden toegejuicht.

De heer Karel Nys heeft nadien het woord gevraagd, en wilde een praktisch middel aanraden.

Spreker meende in de redevoering van den voorgaende dat middel opgemerkt te hebben. Dat men doe, zegde hy, zoo als tydens de geforceerde leening te Luik; dat men overeenkome op gegeven oogenblik geene kontributiën meer te betalen, en 't goevernement zal geen geld meer hebben om onze stad met forten te omringen — woorden, die ook veel toegejuicht werden.

De heer voorzitter stelde voor, eene gedurige kommissie te benoemen, ten doel hebbende de kwestie te bestuderen, en eigentlyk de middelen te beramen, de maeregels te zoeken, dienstig om de miskende regten der eigenaers te verdedigen.

De kommissie bestaat uit de heeren William Wood, eere-voorzitter; graef du Bois-Vilain XIII, voorzitter; advokaet Van Hissenhoven en Const. Lambrechts, sekretarissen; baron Osy, Brouwn de Tiège, Meert, leden.

Worden by de kommissie gevoogd de burgemeesters van de dertien gemeenten, welke direktelyk in de kwestie betrokken zyn; het zyn: Antwerpen, Borgerhout, Berchem, Austruweel, Merxem, Borsbeek, Mortsel, Deurne, Wyngem, Aertselaer, Hoboken, Wilryck en Edegem.

BRAND OP DEN DAM TE ANTWERPEN.

Op 5 dezer, rond 12 ure des middernachts is, op den Dam, in de fabriek van den heer Vanden Abeele, waer men verfhout en dergelyke stoffen maelt, een hevige brand uitgeborsten.

Het gesticht, dat maer over eenige jaren nieuw was opgebouwd, werd, den 28 december 1853, insgelyks door eenen vreeselyken brand vernield.

De Merxemsche klok stormde en maakte de ramp welhaest aen den omtrek bekend.

De aenwezigen, zoo wel die van Merxem als van Borgerhout, rigtten zooveel mogelyk den dienst in; de politie-agenten hadden naer de pompiers in de stad gezonden, en deden middelertyd alles wat mogelyk was om de meubels van den meestergast, en wat hen verder onder de hand viel, te redden. Alzoo werden eenige voorwerpen, waarby eenige papieren, aen de vlammen onttrokken.

Kwart voor 1 uur viel het dak in, en niet tegenstaende al den aanvoer van hulp en de goede leiding van blussching, viel het gebouw teenemaal ten gronde. Het gemalen hout, gloeiend geworden, werd opgejaegd en op zekere hoogte rondgedreven. De brand is begonnen op de tweede verdieping. Het is moeijelyk eene oorzaak van den brand op te geven. Des avonds was de gewoone ronde nog gedaen.

Alle de burgerlyke en militaire overheden waren aenzig.

Het gebouw was voor ongeveer 100,000 francs verzekerd door de maetschappijen *Securitas*, *Schelde*, en eene derde; dat van 1853 was verzekerd voor 90,000 francs.

BRUGGE.

Maendag leest, heeft te Wouwen, de landbouwer F. Sjoen zes kalvers, ter weerde van 80 fr. ieder, in zynen stal moeten afnaken. Een der knechten zou in eene kuip of stand, waarin er zael-tarwe *gesausd* was geweest, drinken voor de kalvers gevuld hebben zonder deze vooreerst met loogwater te hebben uitgespoeld. Nu, daer dit poeder, welk men saussing noemt, en dient om de lugge uit de tarwe weg te nemen, een dosis arsenic bevat, zoo zouden die kalvers vergiftigd zyn geworden.

Niettegenstaende de spoedige hulp van den koeimeester, die geroepen was, vooral om dat men niet wist waeren dit spoedig ongeval te wyten, en men dan ook reeds voor de plaeg bevroesd was, die zich tot de andere koeijen mogt overzetten, hebben de kalvers het slecht eenige uren kunnen uithouden.

— Men meldt uit Oostende dat het laatste noord-wester-tempeest op onze kust eene yselyke schipbreuk heeft veroorzaekt.

De engelsche bark *Sarah Huntly*, van Sunderland naer Odessa met eene lading kolen, is ten westen van Oostende op de kust geslagen. De kapitein en negen mannen kwamen by de ramp om; de timmerman en de scheepsjongen alleen zyn gered.

Het schip is totaal vernield. De zee heeft reeds drie lyken aengebragt.

— Te Oostende is van de vischvangst terug gekeerd, het schip *Telemaque*, patroon J. Bernard, aen boord hebbende den kapitein, dezee vrouw en de twee personen der bemanning van de nederlandsche tjalk *Eja*, kap. Kornelis Bauma.

't Is ter hoogte van Westkapelle (Zeeland), dat die bemanning gered werd door de oostendse visschers, op den oogenblik dat zy op 't punt was te vergaen.

Het schip *Eja* was uit Londen vertrokken met eene lading tarwe naer Amsterdam; het kreeg een lek en, daer het graen de pompen verstopte, kon men ze niet meer doen werken. De *Eja* was op het punt te vergaen, toen het door de mannen onzer vischsloop bemerkt werd.

Aenstonds verlieten onze visschers hun werk, om het in nood verkeerende schip ter hulp te snellen. Weinige oogenblikken na de redding der hollandsche matrozen, verdween het schip in de golven.

Het schip *Eja* mat 53 tonnen, en hoorde te huis in de haven van Groningen. De heer konsul der Nederlanden te Oostende heeft de schipbreukelingen geherbergd.

— Uit Vlissingen meldt men het vergaen van drie schepen.

De oostendse vischsloop n° 48, patroon Berré, zocht eene noodhaven. Ongelukkig is de patroon Berré over boord geslagen en verdrongen.

Het hoofd van Vlissingen is door de woedende zee half weggeslagen. Op de baren ziet men er voor de stad vele stukken van schepen dryven. Men vreest dat vele rampen zyn voorgevallen.

De billyboy *Blanche*, van Dublin naer Brugge, is op den Kaloot gestrand.

— *Wrack van eenen Stier*. — Over eenige dagen had een landbouwer van St.-Andries. Van Neste genaemd, zynen stier eens duchtig met den stok afgerost dan haelde de landbouwer het dier uit den stal voor den springdienst, maer werd door hetzelfde op de hofplaats tegen eenen muur omgeworpen, en ontving verscheidene hoornsteken in de zyde, zoodanig dat hy daer reeds bewusteloos lag. Gelukkig dat in tyds werklieden kwamen toegesnel, die den ongelukkige van eene gewisse dood verlostten, en den woedenden stier overmeesterden. De landbouwer ligt in zorgwekken toestand te bed.

HASSELT.

De yzeren weg van Luik naer Maastricht is nog niet ter beschrikking gesteld van het publiek, en reeds hebben wy een ongeluk te melden. Vrydag, rond den middag, is de genaemde Smeyers, van Zonhoven, oud ongeveer 37 jaren, barreelwachter by de kolennyn der Chartreuse, gedood door eene lokomotief welke hem in vollen ren is over het lyf geloopt.

— Dingsdag viel een afgrypselyk ongeluk voor naby onze stad, op den weg naer Diepenbeek. De genaemde Kusters, pachter van den heer Vanhees, voerde met eene zwaer geladen karre naer huis. Eensklaps gaet het paerd op hol en wierp zynen voerman tegen den grond, met dat ongelukkig gevolg dat een der raden het hoofd des ongelukkigen ging verpletteren. De dood moet oogenblikkelyk gevolgd zyn.

— Een pachter van Rummen, die zich naer Ans begeven had om er steenkolen te halen, is onder zyne kar doodgepletterd.

LEUVEN.

Er is in den Gemeente-raed verslag gedaen over de vraag, betrekkellyk het gebruik der vlaemsche tael: Dit verslag zegt dat al de stukken in 't vlaemsch niet zullen gedrukt worden, zelfs niet het *Bulletin communal*, maer dat het Schepenen-kollegie zal in het vlaemsch laten drukken de stukken, welke het zou goed vinden. Eene somme van 500 fr. werd voor dit ontwerp gestemd. Onze bestuurders kunnen houden staen zoo veel zy willen, dat het fransch de tael van Europa, de officiele tael is, wy denken dat, in eene vlaemsche stad, elkeen moet in staet gesteld worden de akten des gemeente-raeds na te zien, als ook de reglementen. (Belg.)

NAMEN.

De Koning heeft aen 42 veroordeelde vrouwen, opgesloten in 't gevang te Namen, genade verleend, 8 dezer vrouwen hebben volle kwytshelding hunner straffe bekomen. — En de wevers van Gent?

BERGEN.

Te Havré, tuschen Bergen en Manage, heeft men maendag avond op de spoorbaen het yselyk verminkt lyk van de barreelwachter Dufourni gevonden. De brokken van het lyk lagen langs heen de sporen verspreid. De onge-

lukkige zal waerschyntlyk door de lokomotief getroffen zyn geweest.

FRANKRYK.

Men verzekert, dat de kolonel de Treuil, die als de uitvinder wordt beschouwd van het geschat met getrokken zielen, een nieuw kanon heeft uitgevonden, waarmede men de geblindeerde schepen zal kunnen doorboren. De proeven, daarmede genomen, schynen geen twyfel omtrent den goeden uitslag te laten bestaen. Het projektiel moet nog slechts eenige wyziging ondergaen. — Wat yselyke geldverkwistingen!

West-Indie.

De nederlandschemarine vertoont zich luisterryk in onze schoone havens. Wy hebben hier thans voor anker liggen: Z. M. fregat met stoomvermogen van 51 stukken en 500 man, de Zeeland, kommand. G. Fabius; de Cornelis Dirksz., kommand. Koopman; de Vesuvius, kommand. A. Schotborgh; de Djambi, kommand. Jansen, en de schooner de Atalante. Wy verwachten nog de Stad Leeuwarden, die den 2 aug. van Texel zou vertrekken en dus reeds hier had kunnen wezen.

De burger-oorlogen, in Noord- en Zuid-Amerika heerschende, ten verdere van die schoone landen, schynen de tegenwoordigheid van onze marine alhier noodzakelyk te maken. Aen onze overkust te Venezuela blyft de burgeroorlog steeds voortduren. Ofschoon Paez tot dictator zy benoemd is, de rust nog in geene deele hersteld. Falcon houdt zich met zyne troepen nog wel staende in de omstreken van Coro, doch zyn luitenant Frias is door de troepen van Paez geslagen, en beiden zyn naer de binnenlanden getrokken. Al deze burger-oorlogen, zoo in Zuid- als in Noord-Amerika, zyn ongunstig voor Curaçao.

BURGERSTAND DER STAD GENT.

HUWELYKEN.

Van den 31 October tot den 6 November.

Jan Springer, 59 j. koopman, met Maria van den Oudenhoven, 22 j. zoon der ber., beiden hoveniersberg.
Jan Chefnay, 51 j. reizende kommis, te brussel, met Mathilda Gall, 58 j. zonder beroep, coupure.
Alexander Coughit, 25 j. houtdraeijer, kortrykschestr. met Melania Joos 20 j. hovenierster, rasphuisstr.
Pieter Koninck, 35 j. fabriekw. met Maria van Veirdeghe 41 j. dienstmeid beiden slypstraet.
Adolf Slosse, 24 j. fabriekw. met Nathalia Michiels, 21 j. fabriekwerkster beiden lange krevelseeg.
Benediktus Branteghem, 21 j. fabriekw. met Paulina de Crvel, 22 jaren fabriekwerkster beiden I wyngaerdstraet.
Karel Verbert, 50 j. fabriekw. de vreesenclos, met Johanna Peirsegale 28 j. fabriekwerkster rogiestraet.
Willem Barbier, 27 j. fabriekw. met Izabella de Maertelaere 22 j. fabriekwster beiden geuzenberg.

Sterfgevallen vanden 2 tot den 9 November.

Jan Coseyn, 74 j. daglooner, tinnenpotstraet.
Suzanna De meyer, wed. Gulinck, 85 j. Roygem.
Augustyn Von achten, 20 j. fabriekw. herodus-zak.
Karel Maes, 19 j. schilder hoogstraet.
Barbara De Lorge, wed. Steenbrugge, 69 j. korianderstraet.
Coleta Holvoet, huisvr. Van Hylde, 27 j. Wellinckstraet.
Augustyn de moor, 55 j. koophandelaer wolfstraet.
Hendrik Veirman, 20 j. daglooner, noordkaei.
Virginia Mace, 22 j. kleermackster, noordkaei.
Pieter Bertha, 55 j. daglooner Voorgeb. dampoort.
Karel Minnebo, 48 j. zonder bedryf coupure.
Lieven Hantekete, 72 j. id., byloke.
Clemencia Gouaert 13 j. id., palingshuizen.
Paulina Helling, 25 j. fabriekwerkster apostelstraet.
Jan De Lombaert, 68 j. daglooner koperstraet.
Jan Van Bellegem 25 j. fabriekw. groen-dreef.
Jakob de Laderier, 64 j. zonder bedryf. Grooten Huidvettersloek.
Bernart Geernaert, 42 j. id. St. Pharaideplaats.
Eliza Schouteten, 25 j. id. St. Lievenstraet.
William Gomolly, 67 id. Graslei.
50 kinderen onder de 8 jaren.

Geboorten van den 2 tot den 9 November.

Van het mannelyk geslacht 40)
Van het vrouwelyk geslacht 55) Totaal 75.

MARKTBERIGT VAN GENT VAN 8 DEZER

Ter markt van heden was zeer veel tarwe, koorn van eerste hoedanigheid werd by voortdurend zeer gelust aen de gestelde pryzen; de mindere was wat zwakker. De rogge weinig voorhanden, bekwaam eenen nieuwen opslag 75 centiemmen per 1 1/2 hektoliter. De boter verkocht men aen 2 fr. 45 tot 2 fr. 63 den kilo. De middenprys der 25 eijers bedraegt 2 fr. 13 et. Het roggem brood zal, met de ingaande week, eenen centiem den kilo opslaen.

In de pryzen van het tarwe brood is geene verandering.

REGERING VAN GENT.

MERKTEN.

Middenprys der granen op de Gentsche Merkten.

1 c. hektoliter	31 oktober.	8 november.
Witte tarwe	28 50 a — —	29 54 a — —
Roode id.	28 92 a — —	28 40 a — —
Rogge	17 41 a — —	18 27 a — —
Geerst	— a — —	15 58 a — —
Boekweit	14 50 a — —	15 61 a — —
haver	9 97 a — —	9 24 a — —
Aerdappelen, 100 k.	10 50 a — —	10 — a — —

BROODZETTING.

Van den 8 om in te gaen den 10 november.

1 Kilo brood enkel tarwe gebuuld	fr. 0 45
1 Kilo brood enkel tarwe ongebuuld.	» 0 57
1 Kilo rogge.	» 0 24

Fr. BOGAERTS. Drukker, in de Studenten-Weide (Pré-aux-Cleres), by het Groot Vleeschhuis